

Taikus judėjimas už gyvosios gamtos išsaugojimą VŠĮ „Girių inspekcija“

Kodas 306625563, Didlaukio g. 42-8, LT-08330 Vilnius, tel. +37067934089, el.paštas: giriuinspekcija@gmail.com
LT487189900010700257

2025 M. SOCIALINIO POVEIKIO REZULTATŲ SANTRAUKA

Patvirtinta: VŠĮ „Girių inspekcija“ dalininkų / steigėjų sprendimu 2026 m. birželio 4 d., protokolo / sprendimo Nr. 1.

Pastaba dėl vertinimo apimties. 2025 m. socialinio poveikio vertinimas parengtas remiantis organizacijos 2025 m. veiklos ataskaita, strateginiu planu 2026–2030 ir viešai skelbiamais veiklos duomenimis. 2025 m. nebuvo sistemiskai renkami visų renginių dalyvių sąrašai ar apklausų atsakymai. Grįžtamojo ryšio apklausos ir dalyvių sąrašų rinkimas pradėtas taikyti 2026 m., todėl šiame dokumente 2025 m. poveikis vertinamas pagal dokumentuotus veiklos rodiklius, gyventojų pranešimus, bendruomenių kvietimus, viešą įsitraukimą ir konkrečius pasiektus rezultatus.

1. Socialinio poveikio tikslas

Tikslas: stiprinti Lietuvos miškų, gyvosios gamtos, biologinės įvairovės ir viešojo intereso apsaugą, įgalinant visuomenę ir vietos bendruomenes teisėtai, informuotai ir veiksmingai dalyvauti aplinkosaugos procesuose bei miškų apsaugos sprendimų priėmimo.

Sprendžiama problema: visuomenei dažnai trūksta suprantamos informacijos, praktinių įrankių ir institucinio palaikymo reaguojant į miškų kirtimus, o vertingi miškai ir buveinės gali būti prarandami dėl nepakankamo skaidrumo, kontrolės ir viešojo intereso įtraukimo į sprendimų priėmimą.

2. Naudos gavėjai

- **Pirminiai naudos gavėjai** – Lietuvos miškų ekosistemos, gyvoji gamta, biologinė įvairovė, saugomos ir vertingos miško buveinės, dabartinės ir būsimos kartos.
- **Antriniai naudos gavėjai** – gyventojai, vietos bendruomenės, savanoriai ir piliečiai, kuriems aktuali miškų apsauga, teisė į informaciją, viešasis interesas ir dalyvavimas aplinkosaugos sprendimuose.

3. 2025 m. socialinio poveikio rodikliai ir rezultatai

Poveikio kryptis	Rodiklis	2025 m. rezultatas	Vertinimo būdas / šaltinis
Pilietinė kontrolė ir reagavimas	Gyventojų pranešimų ir priėmimas ir analizė	Gautas ir ištirtas 61 pranešimas apie kertamus miškus.	2025 m. veiklos ataskaita, vidinė pranešimų apskaita.
Bendruomenių palaikymas	Išvykos į vietas bendruomenių kvietimu	Bent 43 kartus vykta į miškų kirtimų vietas bendruomenės kvietimu.	2025 m. veiklos ataskaita, veiklos koordinavimo duomenys.
Institucinė advokacija	Kreipimaisi ir pastabos institucijoms	Išsiųsta apie 35 kreipimaisi atsakingoms institucijoms miškų politikos ir galimai nelegalių kirtimų klausimais.	2025 m. veiklos ataskaita, viešai skelbiami kreipimaisi ir teisėkūros pastabos.

Švietimas ir pilietinis ugdymas	Edukacijos visuomenei ir savanoriams	Surengtos 8 edukacijos visuomenei ir 7 edukacijos savanoriams.	2025 m. veiklos ataskaita, renginių komunikacija.
Viešasis įsitraukimas	Organinis pasiekiamumas ir įsitraukimas socialiniuose tinkluose	Pasiekta 1 045 212 unikalų vartotojų ir 1 741 398 įsitraukimo vienetų.	2025 m. veiklos ataskaita, socialinių tinklų analitika.
Praktiniai miškų apsaugos rezultatai	Kirtimų sustabdymas, koregavimas ar vertinimų inicijavimas	Dokumentuoti konkretūs praktiniai ir precedentiniai rezultatai: Ventės, Vaitaičių („Rojaus miško“), Knyzlaukio ir Ignalinos regiono atvejai; taip pat sisteminės advokacijos rezultatai miškų politikos srityje. Žr. 3.1 punktą.	2025 m. veiklos ataskaita, institucijų atsakymai ir viešai skelbiami atvejai.

3.1. Kokybiniai ir precedentiniai 2025 m. rezultatai

- **Ventės upės slėnis:** nustatyti ir sustabdyti neteisėti kirtimai valstybinėje žemėje, taip pat pasiektas padarytos žalos atlyginimas.

- **Vaitaičių pušies genetinis draustinis („Rojaus miškas“):** pasiektas susitarimas dėl kirtimų perkėlimo į mažiau vertingus plotus, taip išsaugant bendruomenei svarbų brandžių pušų masyvą. Kertamuose plotuose palikta daugiau senų pušų, nei numato minimali teisinė praktika, todėl sumažintas plyno / specialiojo kirtimo intensyvumas ir įtvirtinta visuomenės balso svarba priimant sprendimus dėl vertingiausių medynų išsaugojimo.

- **Knyzlaukio miškas:** laikinai sustabdyti kirtimai teritorijoje, turinčioje Europos Bendrijos svarbos buveinės požymių, inicijuotas Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos vertinimas.

- **Ignalinos regionas / Natura 2000 teritorijos:** pateikus pastabas miškotvarkos projektui, išsaugoti vertingi miško plotai – brandžiausi projekte kirtimams numatyti 157 ir 167 metų amžiaus pušynai; sustabdytas paskutinis atvejinių kirtimų etapas, taip formuojant precedentą dėl atvejinių kirtimų ribojimo saugomose teritorijose, brandžiausiuose medynuose, galimai pirmųjų ir sengirės potencialo miškuose.

- **Sisteminės advokacijos rezultatai:** prisidėta prie sprendimo neperduoti valstybinių miškų valdymo Žemės ūkio ministerijai, inicijuotas klausimo dėl VMU reprezentatyvių plotų svarstymas Seimo Aplinkos apsaugos komitete, prisidėta prie viešo dėmesio ir diskusijų, lėmusių miškų kirtimų normų sumažinimą nacionaliniu lygmeniu.

- **Teisėkūros advokacijos poveikis griežčiausiai saugomų teritorijų apsaugai.** 2025 m. organizacija nuosekliai kėlė intensyvių ir išplyninančių kirtimų saugomose teritorijose problemą, teikė pastabas institucijoms ir siekė, kad Miškų įstatymo pakeitimų procese nebūtų silpninama rezervatų ir kitų griežčiausiai saugomų teritorijų apsauga. 2025 m. projekto eigoje buvo atsisakyta nuostatos, galėjusios sudaryti prielaidas kirtimams rezervatuose. Organizacijos vertinimu, VŠĮ „Girių inspekcijos“ viešas reagavimas, pastabos ir advokaciniai veiksmai prisidėjo prie šio pokyčio. Kadangi pokytis tuo metu nebuvo plačiai viešai komunicuotas, jis vertinamas kaip kokybinis, o ne kiekybinis 2025 m. poveikio rezultatas.

4. Vertinimo metodika

- Kiekybiniai rodikliai vertinti pagal organizacijos veiklos apskaitą: gautų pranešimų, išvykų, kreipimųsi, edukacijų, publikacijų, pasiekiamumo ir įsitraukimo duomenis.
- Kokybiniai rezultatai vertinti pagal konkrečius atvejus ir precedentinės reikšmės rezultatus (žr. 3.1 punktą), kai organizacijos veiksmai prisidėjo prie kirtimų sustabdymo, kirtimų planų koregavimo, institucinių vertinimų inicijavimo, viešojo intereso įtraukimo į sprendimų priėmimą ar sisteminių miškų politikos pokyčių.
- Poveikio vertinimas atliekamas bent kartą per metus, rengiant ir tvirtinant metinę veiklos ataskaitą bei lyginant veiklos rezultatus su strateginiame plane numatytais poveikio kryptimis ir rodikliais.

5. Konsultavimasis su visuomene ir paveikiamais asmenimis

2025 m. organizacija konsultavimąsi su visuomene ir paveikiamais asmenimis vykdė per praktinę veiklą ir tiesioginį grįžtamąjį ryšį:

- priimdama ir analizuodama gyventojų bei vietos bendruomenių pranešimus apie miškų kirtimus;
- vykdamą į kirtimų vietas bendruomenių kvietimu ir aptardama situacijas su vietos gyventojais;
- organizuodama edukacijas, savanorių mokymus, viešas akcijas ir renginius;
- suteikdama galimybę visuomenei teikti informaciją, pasiūlymus ir reakcijas el. paštu, socialiniuose tinkluose, interneto svetainėje ir tiesioginių kontaktų metu;
- viešindama atvejus, institucijų atsakymus ir kviesdama visuomenę įsitraukti į viešojo intereso gynimą;
- vertindama viešus komentarus socialiniuose tinkluose, padėkas ir bendruomenių reakcijas, įskaitant viešai paskelbtą Girulių bendruomenės padėką.

2025 m. grįžtamasis ryšys daugiausia buvo neformalizuotas, o nuo 2026 m. organizacija pradėjo nuosekliau rinkti renginių dalyvių ir apklausų duomenis tolesniems poveikio vertinimams.

6. Išvada

2025 m. VŠĮ „Girių inspekcija“ darė teigiamą socialinį poveikį aplinkos apsaugos, pilietinio ugdymo, švietimo ir viešojo intereso gynimo srityse. Poveikis pasireiškė per gyventojų įgalinimą, viešą informavimą, bendruomenių palaikymą, institucinių procesų inicijavimą ir konkrečius miškų apsaugos rezultatus. Vertinimas grindžiamas dokumentuotais veiklos rodikliais, viešai skelbiamomis ataskaitomis ir neformaliu visuomenės grįžtamojo ryšiu, kartu pripažįstant, kad 2025 m. apklausos ir dalyvių sąrašai dar nebuvo renkami.

7. Naudoti šaltiniai

- VŠĮ „Girių inspekcija“ strateginis planas 2026–2030.
- VŠĮ „Girių inspekcija“ 2025 m. veiklos ataskaita.
- VŠĮ „Girių inspekcija“ įstatai.
- Viešai skelbiami organizacijos kreipimaisi, teisėkūros pastabos ir interneto svetainės duomenys.

Dokumentą parengė: Laurynas Žemaitis

Pareigos: vadovas

Data: 2026 m. birželio 4 d.